

OBSAH

Úvod	7
1. Pojem psychopatologie	9
2. Mezinárodní klasifikace duševních poruch a poruch chování	11
2.1 Charakteristika hlavních změn, které přinesla 10. revize MKN „Duševní poruchy a poruchy chování“	11
2.2 Přehled diagnostických kategorií zahrnutých do mezinárodní klasifikace psychických poruch a poruch chování	13
2.3 Posuzování závažnosti psychické poruchy	27
3. Příčiny psychických poruch a poruch chování	31
3.1 Změny v morfologii a fyziologii CNS	31
3.2 Interakce příčin psychických poruch	32
3.3 Přehled hlavních rizikových faktorů, které se mohou podílet na vzniku psychických poruch	34
3.4 Působení toxických látek na živý organismus	39
3.4.1 Druhy účinků cizorodých látek	39
3.4.2 Cesty vstupu cizorodých látek do organismu, jejich distribuce a metabolická přeměna	41
3.4.3 Potravinová aditiva	42
4. Podíl stresu na vzniku psychických poruch	47
4.1 Pojem stresu	47
4.2 Stresory	47
4.2.1 Druhy stresorů	49
4.3 Individuální rozdíly v reakcích na stresory	49
4.4 Důsledky stresu	50
4.5 Syndrom vyhoření	52
4.5.1 Okolnosti přispívající ke vzniku syndromu vyhoření	53
4.5.2 Projevy syndromu vyhoření	54
4.5.3 Fáze syndromu vyhoření	55
5. Neurotické poruchy	57
5.1 Pojem neurotické poruchy	57
5.2 Fobické poruchy	58
5.2.1 Sociální fobie	58
5.2.2 Agorafobie	60
5.2.3 Specifické, izolované fobie	60
5.3 Úzkostné poruchy	62

5.3.1	Panická porucha	62
5.3.2	Generalizovaná úzkostná porucha	63
5.4	Obsedantně kompulzivní poruchy	63
5.5	Emoční poruchy se začátkem specifickým pro dětství	65
5.5.1	Separační úzkostná porucha v dětství	65
5.5.2	Fobická úzkostná porucha v dětství	66
5.5.3	Sociální úzkostná porucha v dětství	67
6.	Psychické poruchy, na jejichž vzniku se významně podílí stres	69
6.1	Akutní reakce na stres	69
6.2	Posttraumatická stresová porucha	70
6.3	Poruchy přizpůsobení	72
6.4	Dissociativní (konverzní) poruchy	73
6.5	Poruchy sociálních vztahů se vznikem specifickým pro dětství a adolescenci	74
6.5.1	Elektivní mutismus	74
6.5.2	Reaktivní porucha přichylnosti v dětství	75
6.5.3	Dezinhibovaná porucha přichylnosti v dětství	76
6.6	Somatoformní poruchy	76
6.7	Poruchy, které se často vyskytují současně s neurotickými a poststresovými poruchami	77
6.7.1	Neorganická enuréza	77
6.7.2	Koktavost – zadržávání	77
7.	Neorganické poruchy spánku	79
7.1	Neorganická nespavost	79
7.2	Neorganická hypersomnie	80
7.3	Neorganické poruchy rytmu spánku a bdění	80
7.4	Somnambulismus	81
7.5	Noční děsy a noční můry	81
8.	Tikové poruchy	83
8.1	Pojem tiky	83
8.2	Přechodná tiková porucha	84
8.3	Chronická motorická nebo vokální tiková porucha	84
8.4	Kombinovaná vokální a mnohočetná motorická tiková porucha – Tourettův syndrom	85
8.5	Poruchy se stereotypními pohyby	86
9.	Poruchy nálady – afektivní poruchy	87
9.1	Pojem poruchy nálady	87

9.2 Manická fáze	88
9.3 Depresivní fáze	91
9.4 Periodická (rekurentní) depresivní porucha	92
9.5 Bipolární afektivní porucha	93
9.6 Trvalé poruchy nálady	94
10. Poruchy psychického vývoje	97
10.1 Pojem vývojové psychické poruchy	97
10.2 Specifická vývojová porucha motorické funkce	98
11. Specifické vývojové poruchy školních dovedností	101
11.1 Pojem poruchy školních dovedností	101
11.2 Specifická porucha čtení – dyslexie	102
11.3 Specifická porucha psaní – dysgrafie a dysortografie	103
11.4 Dysgrafie – porucha psaní	103
11.5 Dysortografie – porucha pravopisu	104
11.6 Specifická porucha počítání – dyskalkulie	105
12. Pervazivní vývojové poruchy	107
12.1 Pojem pervazivní vývojové poruchy	107
12.2 Dětský autismus	107
12.3 Rettův syndrom	111
12.4 Aspergerův syndrom	112
13. Mentální retardace	123
13.1 Pojem mentální retardace	123
13.2 Stupně mentální retardace	124
14. Hyperkinetické poruchy	131
14.1 Pojem hyperkinetické poruchy	131
14.2 Porucha aktivity a pozornosti	131
14.3 Podíl symetrického tonického šijového reflexu na projevech ADHD	136
14.4 Hyperkinetická porucha chování	142
15. Poruchy chování	145
15.1 Pojem poruch chování	145
15.2 Porucha chování ve vztahu k rodině	146
15.3 Socializovaná porucha chování	146
15.4 Nesocializovaná porucha chování	148
15.5 Porucha opozičního vzoru	150
15.6 Porucha sourozenecké rivality	150
16. Schizofrenie, schizofrenní poruchy a poruchy s bludy	153

16.1 Schizofrenie	153
16.1.1 Hebefrenní schizofrenie	158
16.1.2 Paranooidní schizofrenie	159
16.1.3 Katatonní schizofrenie	160
16.1.4 Postschizofrenní deprese	160
16.1.5 Reziduální schizofrenie	160
16.2 Schizotypní porucha	160
16.3 Trvalé duševní poruchy s bludy	162
16.4 Akutní a přechodné psychotické poruchy	163
16.5 Indukovaná porucha s bludy	163
16.6 Schizoafektivní poruchy	164
17. Poruchy příjmu jídla	167
17.1 Pojem poruchy příjmu jídla	167
17.2 Mentální anorexie	169
17.3 Mentální bulimie	172
17.4 Porucha příjmu jídla v útlém a dětském věku	174
17.5 Přejídání spojené s jinými psychickými poruchami	174
17.6 Zvracení spojené s jinými psychickými poruchami	175
18. Porucha osobnosti a chování u dospělých	177
18.1 Pojem poruchy osobnosti	177
18.2 Specifické poruchy osobnosti	178
18.3 Přetrvávající změny osobnosti	181
18.4 Návykové a impulzivní poruchy	182
18.5 Poruchy pohlavní identity	183
18.6 Poruchy sexuální preference	184
19. Organické duševní poruchy a symptomatické duševní poruchy	187
19.1 Pojem organické duševní poruchy	187
19.2 Demence	188
19.3 Symptomatické psychické poruchy	190
20. Přehled odborné terminologie	193
21. Doporučená literatura	207
22. Testové otázky	209